

วัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม

เพื่อให้บัณฑิตเป็นเภสัชกรที่มีความรู้ ความเข้าใจ มีเจตคติที่ดี มีทักษะและประสบการณ์ในการประเมิน การค้นหา การวิเคราะห์ และการวางแผนแนวทางแก้ไขปัญหาด้านการจัดการระบบยา เน้นการจัดการความเสี่ยง การพัฒนาคุณภาพระบบยา อย่างเชื่อมโยง ผ่านการเยี่ยมชมสำรวจ การสื่อสาร และการเป็นส่วนหนึ่งของทีมสหวิชาชีพอย่างมีประสิทธิภาพ

10. จำนวนชั่วโมงที่ใช้ต่อภาคการศึกษา 240 ชั่วโมงปฏิบัติการ

11. เนื้อหา กระบวนการ/กิจกรรมการฝึกปฏิบัติ การประเมินผล

เนื้อหา องค์ความรู้ ทักษะ	สัปดาห์	กระบวนการ/กิจกรรมการฝึกปฏิบัติ	วิธีประเมินผล
องค์ประกอบที่ 1 วัฒนธรรมองค์กร ระบบคุณภาพ และการจัดการด้านยา			
<ul style="list-style-type: none"> วัฒนธรรมองค์กร ค่านิยม วิสัยทัศน์ โครงสร้างองค์กรที่เป็นทางการและโครงสร้างคุณภาพ เป้าประสงค์ความปลอดภัยผู้ป่วย พันธกิจ และเป้าประสงค์ระบบยา โครงสร้างและการประสานงานระบบการจัดการด้านยา อุบัติการณ์หรือความเสี่ยงสำคัญของระบบยาในรอบปีที่ผ่านมา เครื่องมือคุณภาพ 	1	<ul style="list-style-type: none"> กิจกรรมบงกชนิเทศ และการให้มีส่วนร่วมในกิจกรรมการพัฒนาองค์กรของหน่วยงานตามความเหมาะสม การศึกษาเอกสารองค์กร การเข้าถึงข้อมูล การอภิปราย และการมอบหมายงาน การมีส่วนร่วมในการประชุม การแลกเปลี่ยน หรือการเยี่ยมชมสำรวจภายใน การฝึกเขียนรายงาน การจับประเด็น การ วิเคราะห์ การให้ข้อเสนอแนะหรือโอกาสพัฒนา การสำรวจความต้องการของแหล่งฝึกในการพัฒนาคุณภาพสำหรับแต่ละ clerkship เพื่อเชื่อมโยงสู่การดำเนินการด้าน academic in-service และ journal club ที่เกี่ยวข้อง 	<ul style="list-style-type: none"> แบบประเมินผลการฝึกปฏิบัติงานรวม (แบบ-ป-บก 9) แบบประเมินผลการนำเสนอ (แบบ-ป-บก3) การอภิปรายและการนำเสนอกิจกรรม การตรวจรายงาน การประเมินความรู้ ผ่านการสอบข้อเขียน หรือปากเปล่าตามสถานการณ์ ความเหมาะสม
องค์ประกอบที่ 2 การฝึกทักษะการเยี่ยมชมสำรวจ และการประเมินตนเอง			
<ul style="list-style-type: none"> แนวทางการประเมินตนเอง แนวคิดหลักการที่เกี่ยวข้องกับการประเมินคุณภาพระบบยา (SPA: standard practice assessment) มาตรฐานการจัดการระบบยา การวิเคราะห์แบบ 	2-6	<ul style="list-style-type: none"> การอ่านและ/หรือ การจัดทำแบบประเมินตนเองตามที่ได้รับมอบหมาย การมอบหมายงานให้สำรวจศึกษาตามหัวข้อที่กำหนด สอดคล้องกับความต้องการในแต่ละผลัด การมอบหมายงานที่ต้องสัมภาษณ์ หรือพูดคุยกับผู้ที่เกี่ยวข้อง การอภิปรายที่สร้างสถานการณ์ของบริบทที่แตกต่างกัน 	<ul style="list-style-type: none"> แบบประเมินการนำเสนอผลการศึกษาปัญหาหรือความเสี่ยงระบบงาน (แบบ-ป-บก2) การประเมินรายงาน บันทึกการประชุม แนวคิด ข้อเสนอแนะ และการมองเชิงระบบ

เนื้อหา องค์ความรู้ ทักษะ	สัปดาห์	กระบวนการ/กิจกรรมการฝึกปฏิบัติ	วิธีประเมินผล
ประเมินตนเอง <ul style="list-style-type: none"> แนวทางการวัดผลสัมฤทธิ์ 		<ul style="list-style-type: none"> การใช้เครื่องมือที่เหมาะสมในการได้มาซึ่งข้อมูล เช่นการออกแบบสำรวจแบบย่อ การใช้ผังงาน การเขียน algorithm 	
องค์ประกอบที่ 3 การวิเคราะห์ระบบยา อุบัติการณ์ และการค้นหาโอกาสพัฒนา			
<ul style="list-style-type: none"> แนวคิด หลักการวิเคราะห์อุบัติการณ์ ระบบการรายงานและการจัดการในระดับองค์กร และหน่วยงาน 	2-6	<ul style="list-style-type: none"> การศึกษาระบบการรายงานอุบัติการณ์ การเข้าถึงระบบและสามารถเข้าถึงเอกสารคุณภาพของหน่วยงาน การนำไปใช้ การติดตาม และการป้อนกลับข้อมูล การเข้าถึงและมีทักษะในการอ่านและแปลผลการรายงานอุบัติการณ์ การระบุแหล่งข้อมูลสำคัญในระบบเครือข่ายด้านการพัฒนาคุณภาพโรงพยาบาล และความปลอดภัยผู้ป่วย การสร้างสถานการณ์จำลอง ให้แก้ปัญหา ทั้งนี้ให้ยึดบริบทองค์กรในการวิพากษ์ หรือการวางแผนการจัดการ การนำอุบัติการณ์ในสถานพยาบาลมาให้วิเคราะห์ และนำเสนอแนวทางแก้ไข โดยอิงการมองเชิงระบบที่ครอบคลุม เช่น กระบวนการจัดการด้านยา 8 ด้านในการนำเสนอการพัฒนา ระบบยา พิจารณาจากการวิเคราะห์อุบัติการณ์ และการจัดลำดับความสำคัญ โดยใช้เครื่องมือที่เหมาะสม เช่น risk matrix, pareto diagram, flow sheet 	<ul style="list-style-type: none"> แบบประเมินผลการฝึกปฏิบัติงานรวม (แบบ-ป-บก 5) การแลกเปลี่ยน และการสังเกตุดูโดยอาจารย์แหล่งฝึก การประเมินคุณภาพงานที่มอบหมาย
องค์ประกอบที่ 4 การศึกษา การสำรวจ การวิจัยขนาดเล็กจากงานประจำ และ/หรือโครงการที่มอบหมาย			
<ul style="list-style-type: none"> เครื่องมือการพัฒนาคุณภาพ 	2-6	<ul style="list-style-type: none"> การมอบหมายงานให้นำผลการปฏิบัติงานที่มีในฝ่าย นำเสนออย่างเหมาะสม การใช้เครื่องมือที่เหมาะสมในการได้มาซึ่งข้อมูล เช่นการออกแบบสำรวจแบบย่อ การใช้ผังงาน 	<ul style="list-style-type: none"> ประเมินผลจากผลสำเร็จของงาน ภายในเวลาที่กำหนด และการนำเสนอได้อย่างเหมาะสม ประเมินจากแบบสำรวจความเข้าใจ และการใช้

เนื้อหา องค์ความรู้ ทักษะ	สัปดาห์	กระบวนการ/กิจกรรมการฝึกปฏิบัติ	วิธีประเมินผล
			<p>เครื่องมือคุณภาพอย่างเหมาะสม</p> <ul style="list-style-type: none"> ● แบบประเมินการนำเสนอผลการปฏิบัติงานวิชาชีพ (แบบ-ป-บภ5) ● ประเมินผลจากการนำเสนอ การเลือกใช้ตารางแผนภูมิภาพที่เหมาะสมกับประเภทข้อมูล ● สามารถเลือกใช้สถิติและแปลผลการศึกษาได้อย่างเหมาะสม ● สามารถใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ในการคำนวณอย่างเหมาะสม
องค์ประกอบที่ 5 การนำเสนอ การสังสรรค์วรรณกรรม การรายงาน			
<ul style="list-style-type: none"> ● สามารถติดตามความก้าวหน้าและการเปลี่ยนแปลงขององค์ความรู้ในสาขาวิชาและที่เกี่ยวข้อง ● การประยุกต์ความรู้ทางวิชาชีพกับการพัฒนาคุณภาพ ● สามารถใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการสืบค้นรวบรวม ประมวลผล แปลความหมายและนำเสนอข้อมูลที่เกี่ยวข้องอย่างเหมาะสม 	2-6	<ul style="list-style-type: none"> ● การนำเสนอการสังสรรค์วรรณกรรมและการวิจารณ์ ● การอบรมการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศที่เฉพาะของโรงพยาบาล เป็นส่วนหนึ่งของการปฐมนิเทศที่ต้องสร้างความรับรู้และความเข้าใจ ● การมอบหมายงานที่ต้องใช้เทคโนโลยี เครื่องมือ อุปกรณ์ ซอฟต์แวร์อย่างเหมาะสม ● การมอบหมายงานที่ต้องสืบค้นข้อมูลในเครือข่ายอินเทอร์เน็ต ● การมอบหมายงานที่เกี่ยวข้องกับการสืบค้น หรือการแปลผลที่ต้องใช้สถิติตามที่กำหนด 	<ul style="list-style-type: none"> ● ประเมินจากการแลกเปลี่ยน และงานที่มอบหมาย ● ประเมินจากการนำเสนอ และประโยชน์ที่แหล่งฝึกจะได้รับ หรือความสามารถในการนำลงสู่การปฏิบัติ ● แบบประเมินการนำเสนอผลการปฏิบัติงานวิชาชีพ (แบบ-ป-บภ5) ● ประเมินผลจากการนำเสนอ การเลือกใช้ตารางแผนภูมิภาพที่เหมาะสมกับประเภทข้อมูล ● สามารถเลือกใช้สถิติและแปลผลการศึกษาได้อย่างเหมาะสม ● สามารถใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ในการคำนวณอย่างเหมาะสม

เนื้อหา องค์ความรู้ ทักษะ	สัปดาห์	กระบวนการ/กิจกรรมการฝึกปฏิบัติ	วิธีประเมินผล
			<ul style="list-style-type: none"> การประเมินความพึงพอใจของอาจารย์แหล่งฝึก

12. รูปแบบการฝึกปฏิบัติการและอุปกรณ์

- การฝึกปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม การแลกเปลี่ยน การอภิปราย
- การฝึกปฏิบัติการด้านการวิเคราะห์ การประเมินตนเอง การวัดผลสัมฤทธิ์
- การฝึกปฏิบัติการ แบบสังเกต และการลองปฏิบัติการในการเยี่ยมชมสำรวจระบบคุณภาพ
- การฝึกปฏิบัติการในการออกแบบการเก็บข้อมูล การสำรวจ การศึกษาวิจัย และการใช้เครื่องมือคุณภาพที่หลากหลาย

13. การประเมินผลการเรียนรู้

1. การประเมินผล โดยอาจารย์ผู้รับผิดชอบรายวิชาฝึกปฏิบัติการ คิดเป็น ร้อยละ 20
และคณาจารย์ โดยประเมินจากการนำเสนอผลการปฏิบัติงาน (แบบ-ป-บภ5)
และจากรายงานผลการฝึกปฏิบัติการ
2. การประเมินผลจากอาจารย์แหล่งฝึก คิดเป็น ร้อยละ 80
ประกอบด้วย
 - 2.1 การประเมินจากการปฏิบัติงาน ร้อยละ 10
โดยใช้แบบประเมินผลการฝึกปฏิบัติงานบริหารเภสัชกิจ
สำหรับอาจารย์แหล่งฝึก (แบบ ป-1/1-2)
 - 2.2 การประเมินผลการฝึกปฏิบัติงานเชิงทักษะ (แบบ ป-บภ1) ร้อยละ 40
 - 2.3 การประเมินผลจากการนำเสนอผลงาน ร้อยละ 30
 - 2.3.1 การนำเสนอผลการศึกษาปัญหาหรือความเสี่ยงระบบงาน ร้อยละ 10
(แบบ ป-บภ2)
 - 2.3.2 รายงานการวิเคราะห์สาเหตุที่แท้จริงของอุบัติการณ์
อย่างน้อย 1 เรื่อง ร้อยละ 5
 - 2.3.3 การเขียนบทความเผยแพร่สิ่งที่ศึกษา หรือ
ผลจากการเยี่ยมชมสำรวจ/การดำเนินการอย่างน้อย 1 เรื่อง ร้อยละ 5
 - 2.3.4 การเผยแพร่ หรือการให้ความรู้แก่บุคลากรในโรงพยาบาล
อย่างน้อย 1 ครั้ง (แบบ-ป-บภ3) ร้อยละ 5
 - 2.2.5 การนำเสนอบทความวิชาการหรือการวิจารณ์วรรณกรรมปฐมภูมิ
ที่เกี่ยวข้องกับการวางระบบการจัดการเพื่อความปลอดภัยในโรงพยาบาล
อย่างน้อย 1 เรื่อง (แบบ-ป-บภ4) ร้อยละ 5

การนำเสนอผลงาน หรือการวิเคราะห์ให้มองเชิงระบบ ซึ่งอาจจะเริ่มจากปัญหา อุบัติการณ์ หรือความเสี่ยงที่พบจากการประเมินกระบวนการ จากนั้นให้พิจารณาบริบทขององค์การ ปัจจัยนำเข้า กระบวนการ นิสิตจะต้องเข้าใจสิ่งแวดล้อมภายใน และภายนอกองค์การ เพื่อใช้ประกอบการมองเชิงระบบ

กิจกรรมเหล่านี้อาจปรับเปลี่ยนตามความเหมาะสมสอดคล้องกับบริบทของโรงพยาบาล และระบบการจัดการเดิมขององค์การที่มีอยู่เดิม

นิสิตจะได้รับการพิจารณาผลการเรียนโดยผ่านความเห็นชอบจากคณะกรรมการฝึกปฏิบัติการบริหารเภสัชกรรม โดยแบ่งระดับผลการเรียน ตามคะแนนที่นิสิตได้รับดังนี้

ระดับผลการเรียน	คะแนนจากการประเมินผล
A	≥ ร้อยละ 80.0
B+	75.0-79.9
B	70.0-74.9
C+	65.0-69.9
C	60.0-64.9
D+	55.0-59.9
D	50.0-54.9
F	≤ 49.9

14. กระบวนการประเมินผลการปฏิบัติงานของนิสิต

ประเมินโดยอาจารย์ที่เลี้ยงและอาจารย์ที่ปรึกษาตามเกณฑ์ที่กำหนด

ประเมินจากการสังเกตความเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของนิสิตในด้านต่างๆ ตามเกณฑ์ที่กำหนด

ประเมินจากผลงานของนิสิต

อาจารย์ที่ปรึกษาสรุปผลการประเมิน และรายงานผลต่อคณะตำราและเอกสารหลัก

15. เอกสารอ่านเพิ่มเติม

1. สมาคมเภสัชกรรมโรงพยาบาล (ประเทศไทย) มาตรฐานวิชาชีพเภสัชกรรมโรงพยาบาล 2555-2559
2. มาตรฐานโรงพยาบาลและบริการสุขภาพ ฉบับเฉลิมพระเกียรติฉลองสิริราชสมบัติครบ 60 ปี (ภาษาไทย) นนทบุรี: สถาบันพัฒนาและรับรองคุณภาพโรงพยาบาล 2551.
3. มังกร ประพันธ์วัฒน์ ระบบยาเพื่อความปลอดภัย สมาคมเภสัชกรรมโรงพยาบาล (ประเทศไทย) กรุงเทพมหานคร: ปรมัตถ์การพิมพ์ 2553.
4. ธิดา นิงสานนท์ กิตติ พิทักษ์นิตินันท์ มังกร ประพันธ์วัฒน์ วิมล อนันต์สกุลวัฒน์ บรรณาธิการ.ตรงประเด็น: เน้นสู่คุณภาพงานเภสัชกรรมโรงพยาบาล พิมพ์ครั้งที่ 2 นนทบุรี: สถาบันพัฒนาและรับรองคุณภาพโรงพยาบาล 2545.
5. สถาบันพัฒนาและรับรองคุณภาพโรงพยาบาล Patient Safety: Concept and Practice นนทบุรี: สถาบันพัฒนาและรับรองคุณภาพโรงพยาบาล 2546.
6. สถาบันพัฒนาและรับรองคุณภาพโรงพยาบาล Patient Safety Goals: SIMPLE นนทบุรี: สถาบันพัฒนาและรับรองคุณภาพโรงพยาบาล 2551.
7. World Health Organization. 2006. Constitution of the World Health Organization - Basic Documents, Forty-fifth edition, Supplement, October 2006.

8. World Health Organization. Quality and accreditation in health care services: A global review. Geneva, World Health Organization; 2003.
9. Ellis, R., & Whittington, D. Quality assurance in health care: a handbook. London: Edward Arnold. 1993.
10. Charles P. Coe, John P. Uselton. Continuous Compliance with Joint Commission Standards. 6th eds. Bethesda, MD: American Society of Health-System Pharmacists; 2005.
11. North Carolina Center for Hospital Quality and Patient Safety. Medication Safety Reconciliation: Tool kit. Cary, NC. 2006.
12. Joint Commission International. Joint Commission International Accreditation Standards for Hospitals (Effective January 2008). 3rd eds. Oakbrook Terrace, Illinois: Joint Commission International 2007.